

Francesco Petrarca (1304-1374)
SONETTO CLIX

Stiamo, Amor, a veder la gloria nostra,
Cose sopra natura altere e nove:
Vedi ben, quanta in lei dolcezza piove;
Vedi lume, che'l cielo in terra mostra.

Vedi, quant' arte dora, e 'mperla, e 'nnostra
L'abito eletto, e mai non visto altrove;
Che dolcemente i piedi e gli occhi move
Per questa di bei colli ombrosa chiostra.

L'erbetta verde, e i fior di color mille
Sparsi sotto quell'elce antiqua e negra,
Pregan pur, che 'l bel, piè li prema, o tocchi;

E 'l ciel di vaghe e lucide faville
S'accende intorno, e 'n vista si rallegra
D'esser fatto seren da sì begli occhi.

Michelangelo Buonarroti * (1475 – 1564)
SONETTO 114

Giunto è già 'l corso della vita mia
Con tempestoso mar per fragil barca
Al comun porto, ov' a render si varca
Giusta ragion d'ogni opra trista e pia:

Onde l'affettuosa fantasia,
Che l'arte si fece idolo e monarca,
Conosco ben quant' era d'error carca;
Ch' errore è ciò che l'uom quaggiù desia.

I pensier miei, già de' mie' danni lieti,
Che fian or, s' a due morti m'avvicino?
L'una m' è certa, e l'altra mi minaccia;

Né pinger né scolpir fia più che queti
L'anima volta a quell' amor divino,
Ch' aperse a prender noi in croce le braccia.

* Nome completo/Teljes neve: Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni

Pietro Metastasio (1698–1782)
LA PRIMAVERA¹

Già riede primavera/ col suo fiorito aspetto;/ già il grato
zeffiretto/ scherza fra l'erbe e i fior./Tornan le frondi
agli alberi,/ l'erbette al prato tornano;/ sol non ritorna a
me/ la pace del mio cor./
Febo col puro raggio/ sui monti il gel discioglie,/ e quei
le verdi spoglie/ veggonsi rivestir./

Francesco Petrarca (1304-1374)
159. SZONETT

Szerelem! Dicsfényünket ámuljuk itt,
Földöntúli és fennkölt, új csodákat,
Látod, belőle mennyi báj sugárzik,
S látsz égből földre küldött fénycsóvákat.

Látod, mily művészi gonddal borítja
Arannyal a sehol sem látott kelmét;
Lábát és szemét oly bájjal jártatja
Ezen szép domboknak árnyas sövényén.

A zöld fű s a tarka virágok vágyják
A vén és sötét tölgy alatt szerteszt
Kecses lába nyomát, vagy érintését.

Körötte a kóbor s fényes szikrától
Az égbolt lángba borul és felderül,
A szép szemeket látván örömet ül.

Traduzione in ungherese © di **Melinda B. Tamás-Tarr**

Michelangelo Buonarroti * (1475 – 1564)
AZ ÉLET ALKONYÁN (114. Szonett)

Életutam immár a végéhez ért,
Törékeny bárkán, viharos tengeren
Elérte a partot a közös révben,
Hol számadás várta jó s rossz tettekért.

Mivelhogy a hajthatatlan képzelet
A művészetet bálványá emelte,
Jól tudom ezért, milyen bűn terhelte
S mi tévedés a lenn sóvárgó embert.

Elmélkedéseim boldog végzetem,
Mi lesz most, hogy két halálhoz közelgem?
Az egyik biztos, a másik fenyeget.

Nem nyugtat meg se vésőm, sem ecsetem,
Az égi szerelemhez fordul lelkem,
Mely a keresztfán karját tárta felénk.

Traduzione in ungherese © di **Melinda B. Tamás-Tarr**

Pietro Metastasio (1698–1782)
A TAVASZ²

Már mosolyog a tavasz az ő virággal rakott
ábrázatjával: már a kedves zeffirecskejátszik a fűvek és
a virágok között. - Megjőnek a fákra a zöld ágak, a
fűvek a mezőre visszajőnek: egyedül énhozzám nem tér
meg az én szívemnek békéje.

Fébus az ő tiszta sűgárival a hegyeken a fagyot eloszlatta: és azok az ő zöldellő ruházatjokat vissza E il fiumicel, che placido/ fra le sue sponde mormora,/ fa col disciolto umor/ il margine fiorir. / L'orride querce annose/ su le pendici alpine /già dal ramoso crine /scuotono il tardo gel. / A gara i campi adornano /mille fioretti tremuli, / non violati ancor/ da vomere crudel. / Al caro antico nido /fin dall'egizie arene/ la rondinella viene, /che ha valicato il mar; /che, mentre il volo accelera, / non vede il laccio pendere, /e va del cacciatore /l'insidie ad incontrar. / L'amante pastorella /già più serena in fronte /corre all'usata fonte /a ricomporsi il crin. / Escon le greggie ai pascoli; /d'abbandonar s'affrettano, / le arene il pescator, /l'albergo il pellegrin. / Fin quel nocchier dolente, /che sul paterno lido, /scherno del flutto infido, / naufrago ritornò; /nel rivederlo placido /lieto discioglie l'ancore; / e rammentar non sa / 'orror che in lui trovò. / E tu non curi intanto, /Fille, di darmi aita; /come la mia ferita /colpa non sia di te. / Ma, se ritorno libero/ gli antichi lacci a sciogliere, /no che non stringerò /più fra catene il piè. / Del tuo bel nome amato, /cinto del verde alloro, /spesso le corde d'oro /ho fatto risonar. / Or, se mi sei più rigida, /vuo' che i miei sdegni apprendano/del fido mio servir /gli oltraggi a vendicar. / Ah no; ben mio, perdona /questi sdegnosi accenti; /che sono i miei lamenti /segni d'un vero amor. / S'è tuo piacer, gradiscimi; /se così vuoi, disprezzami; /o pietosa, o crudel, /sei l'anima del mio cor.

(1719)

¹ Dalle «Canzonette»

NOTA: Copiosa è la produzione di arie del Metastasio, che ne scrisse in numero superiore a milleduecento: il genere melodrammatico esige, infatti, che ogni scena fosse conclusa da un'aria, facente seguito al recitativo.

Gabriele D'Annunzio (1863-1938)

RISURREZIONE

Suono di campane,
voce che trasvola sul mondo,
canto che piove dal cielo sulla terra,
nella città sorda e irrequieta,
e nel silenzio dei colli
ove, nel pallore argenteo,
le bacche d'olivo maturano il dono di pace.
Suono che viene a te,
quale alleluia pasquale,
a offrirti la gioia di ogni primavera,
a chiamarti alla rinascita;
a dirti che la terra rifiorisce
se il tuo cuore si aprirà come un boccio,
che ripete un gesto d'amore e di speranza,
levando il mite ramoscello
in questa chiara alba di risurrezione!

Fonte: <http://bepi1949.altervista.org/biblio2/arie/ariemeta.htm>

l'attatnak öltözni. - És a patakocská, mely az ő partjai közt lassú zúgással mormol, az ő eloszlott nedvességével virágoztatja a szélét.

Az iszonyú vén cserfák az álpesi kőszirteken már az ő bogos gallyaikról lerázták a tunya zúzmarázt. - A mezők seregenként piperéznek ezer rezgő virágocskát, melyeket még nem sértett meg a kegyetlen szántóvas.

Az ő kedves régi fészkeből egész az égyiptomi fővényektől fogva a kis fecske jön, általjövén a tengeren. - Amelly míg repülését sietteti, nem látja a függő töröket, és siet a vadász leseibe botlani.

A szerelmes pásztorleány már kinyíltabb ábrázattal fut a szokott forrásra, hogy hajait rendbe szedje. - Kijőnek a nyájak a legelőkre: siet a halász a partot, az utazó az árnyéket elhagyni.

Az a bús hajós, ki a szülötte partokra a hitetlen hab csúfjátéki közül hajótörve jött vissza, látván, hogy a' már csendes, vígan oldja fel a vasmacskákat, és emlékezni nem tud azon irtózásra, mely őbenne vólt.

És neked, Filli, azonba eszedbe sem jut, hogy segíts engemet: mintha az én vadságom nem a te hibád vólna. - De ha szabadon visszatérek az én régi békóimat előldozni, sohasem fogom többé megszorogatni nyűgökkel lábomat.

A te szerelmes szép neveddel, zöld babérral koszorúzva, arany húrjaimat gyakran hangoztattam. Most ha keményebb léssz hozzám, az én haragom kikél hűségese szolgálatomért bosszút állani.

Ah, nem: én kincsem, engedd meg e bosszússzókat; mert az én siralmim egy igaz szerelemnek jelei. Ha kedved tartja, szeress engemet; ha úgy tetszik, vess meg engemet; akár kegyes, akár kegyetlen, légy az én szívemnek lelke. -

Traduzione (1792) © di **Vitéz Csokonai Mihály** (1773-1805)

² Fonte: Csokonai Vitéz Mihály minden munkája. Műfordítások, Szépirodalmi kiadó, Budapest 1981., p.15-16

Gabriele D'Annunzio (1863-1938)

FELTÁMADÁS

Konduló harangszók,
dalok, világot bejárók,
mennyből földre szállók,
az őrlő s zaklatott városban
s a völgyek némaságában,
ahol az ezüstös sápatag fényben
olivabogyó Isten-békét érlel.
A hozzád érkező harangszók dala,
mint húsvét örvendő allelujája
minden kikelet örömét ajánlja,
hogy újjászületésre hívjon téged;
hogy megüzenje: a föld újra éled,
ha, mint virágbimbó, kitárod szíved,
amely ismételten remél és szeret
a szelíd olivaágot magasra nyújtván
e feltámadásnak ragyogó hajnalán!

Traduzione in ungherese © di **Melinda B. Tamás-Tarr**

Angiolo Silvio Novaro (1866-1938)
ALLELUJA

Le campane hanno spezzato
le funi che le tenevano legate.
La terra ha sobbalzato,
s'è aperta e versa fiori.
E i fiori vanno in processione,
si affollano per le valli,
strisciano per i muri,
si annidano nei crepacci,
si arrampicano sulle pergole,
si affacciano agli orli dei sentieri.
Le farfalle sciamano, volano,
ruotano, prese nel gaio vortice.
Gli uccelli si sono ridestati tutti
insieme battendo l'ali.
Alleluja! - le campane che hanno
spezzato le funi suonano a festa,
a gran voce.
Valli e monti si rimandano
gli echi festosi.
Alleluja!

Angiolo Silvio Novaro (1866-1938)
ALLELUJA!

A harangok széttépték
a harangkötelet.
A föld beleremegett,
megnyílt, virágokat hintett.
S a virágok a keresztútra térnek,
ellepnek völgyeket,
falakhoz lapulnak,
hasadékba szorulnak,
lugasra felkúsznak,
ösvényen felbukkannak.
Pillangók forognak, rajzanak,
röpködnek vidám forgatagban.
Együtt csapkodva szárnyaikat
a madarak mind újjáéledtek.
Alleluja! - a harangkötelet
széttépő harangok ünnepet
harsogva zengenek,
mit visszhangoznak
völgyek és hegyek.
Alleluja!

Traduzione in ungherese © di Melinda B. Tamás-Tarr

Giovanni Pascoli (1855-1912)
GESÙ

E Gesù rivedeva, oltre il Giordano
campagne sotto il mietitor rimorte:
il suo giorno non molto era lontano.
E stettero le donne sulle porte
delle case, dicendo: Ave, Profeta!
Egli pensava al giorno di sua morte.
Egli si assise all'ombra d'una meta
di grano, e disse: Se non è chi celi
sotterra il seme, non sarà chi mieta.
Egli parlava di granai ne' Cieli:
e voi, fanciulli, intorno lui correte
con nelle teste brune aridi steli.
I Egli stringeva al seno quelle teste
brune; e Cefa parlò: Se costì siedì,
temo per l' inconsutile tua veste.
Egli abbracciava i suoi piccoli eredi;
«Il figlio - Giuda bisbigliò veloce -
d'un ladro, o Rabbi, t'è costì tra' piedi:
Barabba ha nome il padre suo, che in Croce
morirà ». Ma il Profeta, alzando gli occhi,
«No», mormorò con l'ombra nella voce;
e prese il bimbo sopra i suoi ginocchi.

Giovanni Pascoli (1855-1912)
JÉZUS

És Jézus a Jordánon túl,
a falvak alján ismét egy aratót meghalni látott:
az ő napja nem volt távol.
Asszonyok álltak a házajtókban
így köszöntvén: Üdvöz légy, Próféta!
Ő a halála napjára gondolt.
Leült az árnyékban egy búzahalomra
és így szólt: «Ha nincs ki elvesse
a földbe a magot, nem lesz ki learassa.»
Beszélt a Mennyek magtáráról:
«És akörül rohangáltok ti, gyermekek,
barna, szikkadt szálakkal fejeteken.»
Mellére vonta azokat a barna fejeket;
és Cefa megszólalt: «Ha ideülsz,
a Te szokatlan ruhád féltem.»
De Ő kis örököseit átölelte;
Gyorsan súgja Júdás: «Egy tolvaj vagy a
rabbi fia van ott a lábaid előtt:
Apja neve Barabás, aki majd meghal
a kereszten.» De felpillantott a Próféta,
elkomorult hangon mormolta: «Nem!» - s a gyermeket
magához vette, és a térdére ültette.

Fonte: <http://www.osservatorioletterario.net/lirichepasquali.pdf>
Pubblicate anche in: <http://www.aranylant.hu/>

Traduzione in ungherese © di Melinda B. Tamás-Tarr

Ady Endre (1877–1919)
SEM UTÓDJA, SEM BOLDOG ŐSE

Sem utódja, sem boldog őse,
Sem rokona, sem ismerőse
Nem vagyok senkinek,
Nem vagyok senkinek.

Vagyok, mint minden ember: fenség,
Észak-fok, titok, idegenség,
Lidérces, messze fény,
Lidérces, messze fény.

De, jaj, nem tudok így maradni,
Szeretném magam megmutatni,
Hogy látva lássanak,
Hogy látva lássanak.

Ezért minden: önkínzás, ének:
Szeretném, hogyha szeretnének
S lennék valakié,
Lennék valakié.

Endre Ady (1877–1919)
E AVO PIANTO, E DISCENDENTE

E avo pianto, e discendente,
E parente, e conoscente
Io non sono di nessuno,
Io non sono di nessuno.

Sono come ognuno, altezza,
Polo nord, arcano, stranezza,
Una fatua luce, distante,
Una fatua luce, distante.

Ma non posso così restare,
Io me stesso vorrei mostrare,
Che vedendomi mi vedessero,
Che vedendomi mi vedessero.

Perciò tutto tormento è, canto:
Che m'amassero amerei tanto
E a qualcuno ch'appartenessi,
A qualcuno ch'appartenessi.

Traduzione © di Mario De Bartolomeis

Ady Endre (1877–1919)
A NINCSEN HIMNUSZA

A Hajnal nem ragyogó,
Az Éj fehéren lebben,
Az Isten nem jószágos,
Az Ördög nem kegyetlen.

A Nyár fagyos jégverem,
A Tél hevítő hőség,
Piros virág a Bánat
S barna-bús a Dicsőség.

Bivaly-fekete a hó,
Fehér a szurok korma,
A Van csak egy rossz álom
S a valóság a Volna.

A Halál ós dáridó
S kis stáció az Élet,
A Bűn szebb az Erénynél
S legszebb Erény a Vétek.

A méz maró keserű
S édes íze a sónak,
A Ma egy nagy hazugság
S az igazság a Holnap.

Nincsen semmi, ami van,
Egy Való van: a Nincsen,
Az Ördög a rokonunk
S ellenségünk az Isten.

Endre Ady (1877–1919)
L'INNO DEL NON C'È

L'Alba non è brillante,
La Notte è in bianco librante,
L'Iddio non è benigno,
Il Diavolo non è maligno.

L'Estate è una fossa gelata,
L'Inverno è un'ardente vampata.
Il fiore rosso è il Dolore
E il tetro marrone è l'Onore.

La neve è nera, come un bufalo,
La fuliggine di pece è candida,
Il Presente è un brutto sogno solo
E il Futuro è la reale vita.

La Morte è un'orgia remota
E la Vita è una piccola sosta,
Della Virtù più bello è il Reato
E la più bella Virtù è: il Peccato.

È amaro corrosivo il miele
Ed è dolce il sapore del sale.
L'Oggi è una gran falsità
E il Domani è la verità.

Non c'è di nulla di quello che c'è,
Una Realtà c'è: il Non c'è,
Il Diavolo è il nostro parente
E il nostro nemico è l'Onnipotente.

Traduzione © di Melinda B. Tamás-Tarr

B. Tamás-Tarr Melinda (1953 -) — Ferrara
ANYÁK NAPJÁRA

Gyermekek, kiket ők világra hoztak,
Évekig rólatok gondoskodtak,
Köszönjétek is meg nekik mindent,
Csókoljátok meg fáradt kezeiket!

Anyáitok, kik tirátok vigyáztak,
Tiértetek nap mint nap kiálltak...
Köszönjétek is meg nekik mindent,
Csókoljátok meg fáradt kezeiket!

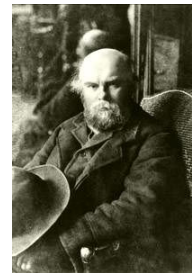
Ti, akik számtalanszor megbántjátok,
Kérjétek azonnal bocsánatot,
Köszönjétek is meg nekik mindent,
Csókoljátok meg fáradt kezeiket!

Gyermekek: Ti, kicsik és már felnőttek,
Anyáitok mindig becsüljétek!
Köszönjétek is meg nekik mindent,
Csókoljátok meg fáradt kezeiket!

2005.04.29.

Fonte/Forrás:

<http://xoomer.virgilio.it/bellelettere2/anyaknapjara.htm>

Melinda B. Tamás-Tarr (1953 -) — Ferrara
PER LA FESTA DELLA MAMMA

Figli, voi messi da loro al mondo,
Che per anni vi hanno curato,
Ringraziate tutte le cose,
E bacciate le loro mani stanche!

Vostre madri che vi hanno sorvegliato,
Che vi erano tutti giorni accanto...
Ringraziate tutte le cose,
E bacciate le loro mani stanche!

Voi che tante volte la offendete,
Perdono subito ne chiedete,
Ringraziate tutte le cose,
E bacciate le loro mani stanche!

Voi, figli: piccoli e ormai adulti,
Onorate sempre vostre madri!
Ringraziate tutte le cose,
E bacciate le loro mani stanche!

*Strofe occasionali per la Festa della Mamma./Alkalmi strófák
Anyák Napjára*

Traduzione © di **Melinda B. Tamás-Tarr**

Paul Verlaine (1844-1896)
IL PLEURE DANS MON COEUR

Il pleure dans mon coeur
Comme il pleut sur la ville;
Quelle est cette langueur
Qui pénètre mon coeur?

Ô bmit doux de la pluie
Par terre et sur les toits!
Pour un cceur qui s'ennuie
Ô le chant de la pluie!

Il pleur sans raison
Dans ce coeur qui s'écoeure.
Quoi! nulle trahison?...
Ce deuil est sans raison.

C'est bien la pire peine
De ne savoir pourquoi
Sans amour et sans haine
Mon coeur a tant de peine!

Paul Verlaine (1844-1896)
PIANGE DENTRO IL MIO CUORE

Piange dentro il mio cuore
Come piove sulla città;
Che cos'è questo languore
Che penetra il mio cuore?

O dolce rumor di pioggia
In terra e sopra i tetti!
Per un cuore che s'annoia
O il canto della pioggia!

Piange senza ragione
In questo cuor che s'accora.
Che! Nulla tradimento?
È un duolo senza ragione.

È ben la pena maggiore
Non sapere il perché
Senza odio e senza amore
Ha tanta pena il mio cuore.

Paul Verlaine (1844-1896)
A ÉN SZÍVEMBEN KÖNNYEZIK

Az én szívemben könnyezik,
mint a városban, úgy esik.
Mi ez a kín, mi keserít,
Hogy a szívem így könnyezik?

Óh, esőzaj, édes ének
A földön és a háztetőn!
A kínokat élő szívének
Gyógyírt jelent ez az ének!

Alaptalanul könnyezik
E szív, mely csupa bánkódás.
Ugye, nincs semmi csalódás?
Értelmetlen egy kínlódás.

A kín pedig gyötrelmesebb,
Mert a miért ismeretlen.
Se gyűlölet, se szerelem,
Mégis meghasad a szívem.

Traduzione © di **Melinda B. Tamás-Tarr**

Traduzione in ungherese
© di **Melinda B. Tamás-Tarr**

